

ДЕРЖАВНІ ПРОГРАМИ СПРИЯННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕНЕРГООЩАДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЖИТЛОВОМУ ФОНДІ

Вінницький національний технічний університет

***Анотація.** Розглянуто види державних програм сприяння реалізації енергоощадних технологій у житловому фонді.*

Ключові слова: енергозбереження, енергоефективність, теплі кредити, енергосервісна компанія.

***Abstract.** The types of state programs promoting the implementation of energy saving technologie in the housing stock are considered.*

Keywords: energy saving, energy efficiency, warm loans, energy service company.

Вступ

Україна є енергозалежною країною, щозумовлено не тільки відсутністю достатньої кількості паливно-енергетичних ресурсів, а й неефективними використанням, що загрожує національним інтересам та національній безпеці країни. Тому вирішення питань енергозбереження та енергоефективності є одним з першочергових в умовах енергетичної кризи в країні.

В Україні, як і в більшості європейських країн, понад 30 % кінцевої енергії споживається будинками. Це найбільший сектор національної економіки з точки зору енергоспоживання, за яким ідуть промисловість і транспорт.

Енергоефективність означає раціональне використання енергетичних ресурсів, для населення – це значне скорочення комунальних витрат, для країни – економія ресурсів, для екології – обмеження викидів парникових газів в атмосферу, для енергетичних компаній – зниження витрат на паливо і необґрунтованих витрат на будівництво [1].

Результати дослідження

Одним із видів державної підтримки реалізації енергоощадних технологій є урядова програма надання «тепліх» кредитів. У таких банках, як Ощадбанк, Укргазбанк, Укрексімбанк та Приватбанк можна отримати кредит, в середньому під 18% відсотків річних, для ОСББ/ЖБК та фізичних осіб. Відшкодування, яке надається учасникам Урядової програми, становить:

- 20% суми кредиту (але не більше 12 тис. грн) на придбання негазових/неелектричних котлів для фізичних осіб;
- 35% суми кредиту (але не більше 14 тис. грн) на придбання енергоефективного обладнання/матеріалів для фізичних осіб;
- 40% суми кредиту (але не більше 14 тис. грн. в розрахунку на одну квартиру) для ОСББ/ЖБК, як юридичних осіб, для загальнобудинкових заходів [2].

Також у 2017 році продовжують діяти місцеві програми здешевлення «тепліх» кредитів, за якими надається додаткова компенсація (з місцевих бюджетів) по тілу або відсотках за «теплыми» кредитами. На сьогодні працює 206 таких програм різного рівня в усіх регіонах України. Загалом процес відшкодування займає до 2 місяців.

На рис. 1 можна побачити, що з кожним роком все більше громадян отримують допомогу держави.

Сьогодні планування обсягів бюджетних коштів на оплату енергетичних ресурсів встановлюється на основі «досягнутого рівня» енергоспоживання установами і організаціями бюджетної сфери в попередньому році, а розподіл обсягів між бюджетних трансфертів визначається відповідно до постанови КМУ від 08.12.2010 № 1149 на основі показника фінансового нормативу бюджетної забезпеченості на одну особу, дитину або учня, розрахунок якого проводиться без врахування видатків на енергозабезпечення закладів бюджетної сфери на базовому рівні. Саме в енергозабезпеченні бюджетної сфери є реальна можливість переходу на більш прогресивну схему фінансування з використанням ЕСКО механізму. В Україні законодавчо діяльність енергосервісних компаній (ЕСКО) врегульовано з 2015 року. Енергосервісна компанія – це суб'єкт господарювання, що здійснює енергозберігаючі заходи повністю чи частково за рахунок власних, позикових або залучених коштів та забезпечує гарантоване досягнення економії паливно-енергетичних ресурсів і води впродовж терміну реалізації енергозберігаючих заходів.

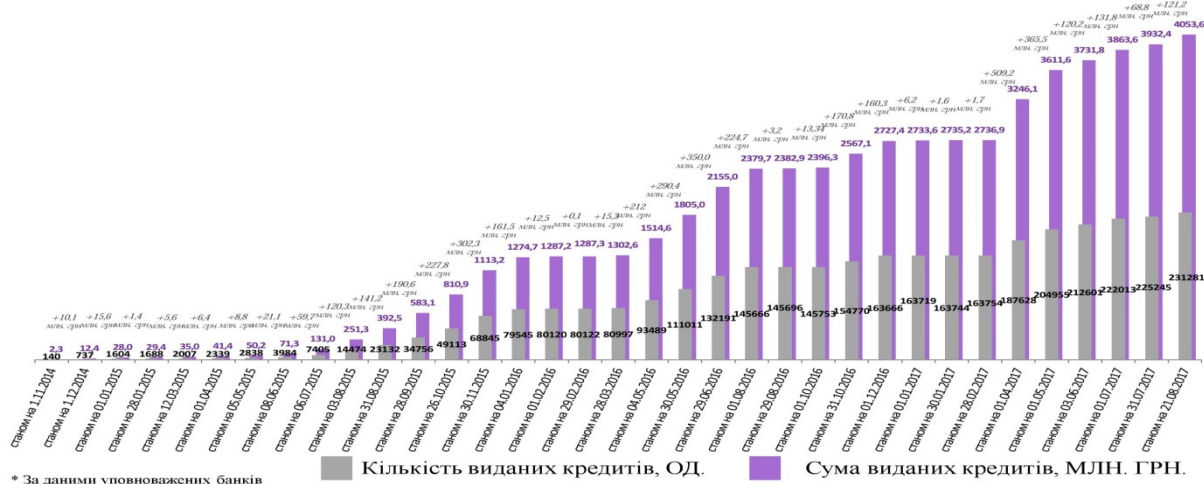

Рис. 1. Помісячна динаміка попиту на державну підтримку з боку фізичних осіб та ОСББ

На практиці існують два поняття залежно від специфіки договорів: «енергосервісний контракт» та «енергосервісний перформанс контракт».

Концепція (бізнес-модель) ЕСКО передбачає прибутковість послуг, безпосередньо пов'язану з кількістю збереженої енергії (як у фізичному, так і в грошовому еквіваленті). Таким чином, ЕСКО – це компанія, що пропонує енергетичні послуги, які можуть включати розробку та реалізацію проектів з енергозбереження (а також з відновлюваної енергії), і в багатьох випадках такі проекти реалізуються «під ключ» [3].

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України з початку 2016 року активно почало працювати у напрямку впровадження механізму енергосервісу в бюджетній сфері. На сьогодні укладено 19 ЕСКО-договорів, 15 з яких реалізуються у м. Київ, переважно в дитячих дошкільних закладах. За даними Держенергоефективності, на сьогодні налічується 11 компаній, що знаходяться на стадіях реалізації енергосервісу в бюджетних установах України.

Висновки. В Україні близько 80 тис. будівель бюджетних закладів та близько 90% всього житлового фонду потребують утеплення і модернізації. Це вимагає величезних інвестицій, які вітчизняний бюджет ще довго не зможе собі дозволити. Це визначає актуальність розвитку енергосервісної діяльності як одного з основних альтернативних джерел фінансування енергозбереження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Беззуб І. Підвищення енергоефективності – запорука забезпечення енергетичної незалежності України [Електронний ресурс] / Ігор Беззуб – Режим доступу до ресурсу: http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=745:pidvishchennyaenergoefektivnosti&catid=8&Itemid=350.
2. Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України. Державна підтримка енергозбереження [Електронний ресурс] / Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України – Режим доступу до ресурсу: <http://sae.gov.ua/uk/consumers/derzh-pidtrymka-energozabespechenya>.
3. Енергосервісні контракти [Електронний ресурс] // Проект «Створення енергетичних агентств в Україні», Адвокатське об'єднання Arzinger. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://energy-efficiency.in.ua/wp-content/uploads/2016/04/ESCO_brochure_UA.pdf.

Тимошенко Віталій Олександрович — студент групи БМ-17м, факультет будівництва теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: vitaliktymoshenko@gmail.com

Науковий керівник: **Сердюк Тетяна Василівна** — канд. екон. наук, доцент кафедри будівництва, міського господарства і архітектури. Вінницький національний технічний університет, Вінниця. serdyuktanya@gmail.com

Tymoshenko Vitalii O. — Department of Building Heating and Gas Supply, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Supervisor: **Tatiana V. Serdyuk** – PhD, assistant of professor. Department of construction, urban and architecture. Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.